

SLOVENSKI NAROD.

časna vsak dan srečar, imam nedelje in praznike, ter velja po poštni prejeman za avstro-ugarske dežele za vas leta 15. gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vas leta 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znada.

Za osnovna pladoje se od Štiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznailo jedenskrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izjavijo frankirati. — Kopiji se ne vratajo. — Uradništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, t. j. vse administrativne stvari.

Znamenje časa.

Nasprotniki Mladočehov se nikdar ne naveličajo naglašati, da Mladočehi se niso prav nič približali svojemu smotru, to je odbroviljenju češkega državnega prava. To posebno naglašajo tisti časopisi, ki so v zvezi s češkim veleposestvom. Od Mladočehov zahtevajo, da naj dosežejo v štirih ali petih letih to, za kar so se sami pogajali brez uspeha več kakor četrt stoletja.

Sicer se pa ne more reči, da so prizadevanja njihova popolnoma brezuspečna. Res, da faktičnih uspehov še nimajo pokazati, a pogledili so pa že precej pot, da se uresničijo želje češkega naroda. Bili bi pa gotovo še več dosegli, da jim veleposestniki ne mečejo pri vsaki priliki polen pod noge. Ko so Staročehi še igrali važno vlogo v državnem zboru, so se vedno bolj utapljal v druge konservativne stranke in za češke poslance se nikdo skoro ni več brigal in češko vprašanje je bilo popolnoma na potu, da zasplo. Vse drugače je pa sedaj, o češki delegaciji se govori v vseh parlamentarnih krogih in češko vprašanje je tako rekoč stalno na dnevnom redu. Le berite katerekoli časopis v Avstriji in priznati morate, da se z zadavami nobenega naroda toliko ne peča, kakor s češkimi. Prepričanje, da bodo treba narediti spravo s Čehi, je prodrlo že skoro v vseh nemških političnih krogih, samo tega ne vedo še, kako bi se stvari lotili. V „Pester Lloyd“ je dunajski dopisnik, ki ima zveze z vplivnimi levicarskimi in vladnimi krogi, naglašal, da se bodo vsekako sprava s Čehi morala napraviti, in sicer z Mladočehi, bodisi že za kakeršno ceno koli. Kdaj so prejšnje čase pač Nemci mislili na spravo s Čehi. Držali so se vedno načela, da se Čehi morajo pritiskati na steno. Tudi pod Taaffejevo vlado ni bilo dosti bolje. Nekatere drobtinice so se Čehom pač dovolile, a načelno so se pa na Dunaju vedno držali mnenja, da se Avstriji mora ohraniti nemški značaj in da se mora centralistično vladati.

Sicer se pa mnenje nemške levice nam ne zdi odločilno v tem vprašanju, temveč bolj mnenje nemških nacionalcev. Levica propada, a nemški nacionalci pa napredujejo. Pri tem pa moramo

omeniti, da se v nemško-narodni stranki vrši neka prememba. V njej se čuti neko teženje, da bi postala za vladanje sposobna. Odrekla se prusofilstvu pač ni, a jela ga je skrivati, ravno tako, kakor to dela zjednjena levica. Odkriti prusofili, kakor so Schönerer in tovariši, se vedno bolj odrivajo v stran. Tako postaja ta stranka resna, s katero bomo morali računati. Sedaj še nimajo nemški nacionalci dosti mandatov, a njih število se utegne pomnožiti. Pridobiti utegnejo na dveh straneh, na jedni strani odtrgajo nekaj mandatov konservativcem, na drugi pa liberalcem, delavnici so dovolj na obe strani. Pričakovati je celo, da se levica razdvoji ob volitvah. Tisti poslanci, ki so že sedaj bolj nagibali na nemško-narodno stran in zastopajo mesta in kmetske občine, se spojijo z nemškimi nacionalci. Zastopniki liberalnega veleposestva in trgovinskih zbornic se pa združijo s konservativnim veleposestvom, in tako dobimo stranko čistega vekapitalizma. Posebnega pomena ta stranka, ki se ne bode opirala na narod, ne bode imela, tem večjega pomena bodo pa nemški nacionalci, zaradi tega je pa potrebno, da malo pogledamo nazore te stranke.

Že precej časa se po njenih glasilih priporoča uvedenje federalizma v Avstriji. Vedno očitnejši postaja ta boj proti centralizmu. Ko so se bile sklenile znane punktacije o spravi mej Nemci in Čehi, so jim nasprotovali vsi nemški nacionalci, kajti tedaj so še mislili, da bodo nemški Mihelj lahko pokoril Slovane. Mislili so, da so vsi Čehi tako mehki, kakor so bili Staročehi. Postopanje Mladočehov jih je pa prepričalo, da imajo Čehi pretrde kosti, da bi jih mogel prebaviti nemški želodec. Jeli so zatoj misliti na neko spravo s Čehi. Posebno je pa naglašati, da mnogi mej njimi ne mislijo več na spravo le s Čehi v kraljevini, temveč že govore o spravi s Čehi v deželah krone češke. Posebno v „Preussische Jahrbücher“ priporoča neki nemški nacionalec tako spravo. Pri tem piše o zgodovinskem postanku Avstrije blizu tako, kakor bi pisal kak Čeh in naglaša zgodovinska prava Ogerske, Hrvatske in pa dežel češke krone.

Nedavno je bil še smrten greh govoriti v nemško-narodnih krogih o deželah češke krone.

Sedaj pa to postaja nemško-narodni program. Da so se stvari tako zasukale, k temu je pripomogla odločnost sedanjih čeških državno-zborskih zastopnikov. Kako si mislijo to sporazumljene, tega točno ne povedo.

Stvar je pa važna tudi za nas Slovence. Če se bodo obnovile državne pravice češke krone, se Avstria popolnoma preosnuje, in Slovenci pridemo v povse drugačni položaj. Že omenjeni pruski list omenja, da bodo sporazumljene meje Čehi in Nemci moralo biti vse drugačno, kakor mej Čehi in Slovenci, kajti nemščina ima vse drugačno važnost v deželah češke krone, kakor slovenščina v nemškem delu Avstrije. Iz tega je pač vidno, da bi Nemci za dežele češke krone radi privolili v popolno narodno jednakopravnost, nas Slovence bi pa radi naredili za pleme nižje vrste. Zato pa že danes priporočamo našim poslancem, da naj pazno zasledujejo razvoj stvari, kajti lahko si mislimo, kako bi se nam godilo, ko bi bili odvisni od nemških nacionalcev, ki nam niti gimnazije v Celju niso privoščili. Ker ne upajo več pohrustati Čehov, radi bi pa vsaj nas Slovence. Upamo, da v to tudi ne privolijo pri dotednih pogajanjih naši bratje Čehi, ki so bili nam vedno zvesti zavezniki, kajti osnova močne nemške skupine dežel na jugu bi vedno slabo uplivala tudi na razmere v deželah češke krone. V njih interesu je torej, da ne puste Nemcem se preveč utrditi v Avstriji. Bati se jim sedaj tako ničesa ni, če so se Nemci že toliko omečili, se bodo gotovo še bolj, in še radi bodo dovolili tudi nam jednakopravnost in odrekli se vsem predpravicam v naši državi. Vsekako je pomenljivo znamenje časa, da že najbolj zagriveni Nemci začenjajo priznavati zgodovinske pravice krone češke.

V Ljubljani, 13. septembra.

Volilna reforma. Veselje konservativcev in liberalcev nad Badenijevi vlado je že zginilo, predno je prišla na krmilo. Veselili so se, da grof Baden ne misli na nobeno volilno reformo. Kakšen da je njegov načrt volilne reforme, pač ne vemo, a mnoge poslance že strah pretrese, ko slišijo sploh o volilni reformi govoriti. Tudi smemo biti prepričani, da ni moč sestaviti načrta volilne reforme, ki bi levi-

Listek.

Tat.

(Povest J. E. Golobova.)

(Dalje.)

Jedva dospe do vrat Kranjinjih, stopi skozi vratico Mihajlo, Nataškin oče.

Aleška skine čepico in ga pozdravi.

„Zdravstvuj, Aleksej,“ reče Mihajlo. „Kam pa?“
„Kobil napajat,“ odgovori Aleška in postane rdeč.

„Tako. No, kako pa se ti godi sedaj po smrti matere? Slabo? Samemu je slabo.“

Mihajl jame povpraševati o gospodarstvu, koliko je posejal rzi, koliko je pridelal ajde, ovsa, prosa, koliko je nakosil sena, je li mnogo dolžan? Ko sta se dosti dolgo pogovarjala, reče končno:

„Včeraj je prišla k nam Anisja, govorila je radi Nataške. Tu sva z materjo premisljala in se posvetovala. No, ti nisi napačen, nič ti ni reči, nisi ne tat, ne pisanec; poznam tebe, poznal sem i očeta, — bil je dober človek, ni se izgubil za kar si bodi. Le v dvor pridi k nam, — tebi ne kaže imeti svoje gospodarstvo, a pri nas ti bo dobro; jaz in stara pa bova imela stare dni mir.

Na to glej: vodi svoje gospodarstvo pošteno, kakor treba. In veš kaj: poprosi koga, morda Andreja ali še Petrovič, naj prideta za te kot svata. Seveda, vse, kakor treba, v redu. V nedeljo naj prideta. Mi pa se še posvetujemo, premisljam.“

Povrativši se domov, bil je Aleška prav vesel, vedel se je inače in ni ga gnalo od doma. Spravil je brano pod svilsi, opazil, da so se na jednem kraji nagnile, obsekal torej kol in jih podprt; pomodel je skedenj in sklenil drugi dan mlatiti rž. Zvečer prišla je Anisja molzt kravo, in tu sta govorila dolgo o predstoječi ženitvi. V mraku šel je Aleška v nočno.

V Razgudinu pasejo po noči konje vse poletje. Ko še niso pokošeni logi in je žito še na njivi, pasejo po ledini; po košnji in žetvi, koncem poletja in posebno jeseni, ko ni treba strogo paziti na konje in se ne mudi gnati jih na delo ob prvem razsvitu, postane nočno življenje prav veselo. Tu ne gredo samo dečki, gredo vse mladenči, često i možje. Zbirajo se družbe nekaj ljudij, prinašajo košči, pšeno, salo, včasih se kupi za nameček i žganje in koštruni, katere tu pokoljeno in kuhajo. Vsako noč gore na mnogih krajih po logih gromade, slišijo se pesni, žalejke. Aleška se je udele-

ževal prošlo jesen jedne družbe, sedaj se ni približal nobeni.

Aleška, odpravivši se na pašnik, šel je za Vanko, s katerim se je poslednji čas često srečal; ta je vzel krompirja in kotliček, in, razpoloživši se na nočevanje, napravila sta ogenj.

Noč je bila tiha, brez meseca. Od nekod doleta je počasna pesen; včasih se je čulo, tudi od daleč, posamezno rožljanje železnih okovov na nogah konj, a bližje na okolu je bilo vse tiho, ni ga bilo čuti glasu.

„Gotovo so zašli konji daleč, glej, — nič jih ni slišati,“ izpregovori spokojno Vanka, popravlja ogorele veje na ogenj.

„Gotovo daleč,“ odgovori Aleška. Ležal je na plahti malo od gromade proč, roke je podložil pod glavo in zrl v nebo. Vanka je klečal poleg ognja.

„Glej, prijatelj, koliko zvezd, — da je strah. Se spominjaš, Nastasja Ivanovna nam je pravila v šoli, da so vse zvezde take in večje in okrogle, kakor zemlja. Čudno!“

„Kje je sedaj Nastasja Ivanovna?“ reče v odgovor Vanka.

„Pravili so, da se je omožila, da ni več učiteljica.“

čarjem in desničarjem ugajala, vsaj mnogi mej njimi za nobeno volilno reformo sploh ne marajo. To je pa pač tudi zadnji poskus s sedanjimi strankami, da se dožene volilna reforma, potem se bode pa dovršila tudi proti volji teh strank. Že to, da tudi Badeni pride z volilno reformo, kaže, da je volja višjih krogov, da se izvrši. Seveda mi ne moremo reči, če bode Badenijev načrt nam ugajal. Posebno se moramo batiti, da bi vanj ne bil spravil kakih avtonomističnih načel kot Poljak, da bi se kake podrobne določbe prepustile deželnim zborom. Koroski, štajerski, isterski in tržaški deželnii zbor bi že gledali, da bi Slovenci od volilne reforme ne imeli dobička.

Češki katoliški shod. Na češkem katoliškem shodu v Příbramu je knez Friderik Schwarzenberg se v svojem govoru posebno laskal kmetom. Videlo se mu je, da se on boji, da plemenitaši pridejo ob vso veljavu, ako kmetje povsod začno plemenitašem delati opozicijo. Knez Schwarzenberg je tudi govoril o razporu mej strankami, ki ovira gospodarsko delovanje. On se pa nadeja, da se bodo baš na gospodarskem polju doseglo porazumlenje celo preko glav tistih, ki hočejo boj. Če plemenitaši češki govere o skrbi za kmata, se nam pač zdi naravnost smešno. Mari niso baš češki plemenitaši z levičarji vred se upirali boljši organizaciji kmetskega stanu, katero je nameraval uvesti bivši minister grof Falkenhayn, kateri je v nasprotju z drugimi plemenitaši imel res to dobro lastnost, da je imel nekaj srca za kmata. Sploh so pa na shodu najprvo ulogo igrali plemenitaši in se je prejasno video, da le hočejo pod kinko katoličanstva braniti svoje predpravice. Na gospodarske nedostatke pa zaradi tega opozarjajo, da bi izpodkopali tla sedanjim poslancem, češ, da brigajoč se za politična vprašanja, premalo store za gospodarski razvoj kmetskega stanu. Sicer pa moramo omeniti, da je knez Schwarzenberg v svojem govoru omenil, da ne mislijo osnovati posebne katoliške stranke. To mu radi verjamemo. Zaman bi se tudi prizadevali, ko bi hoteli osnovati kako tako stranko, na Češkem ni tla zanjo. To so tudi videli na shodu, kajti razen plemenitašev in duhovščine je bilo tako malo odličnejših udeležencev. Od samih plemenitašev bi se pa češki kmet ne dal dolgo voditi v politiki.

Izjemno stanje v Pragi. Včeraj je minulo dve leti, kar se je proglašilo izjemno stanje v Pragi in še sedaj ni odpravljeno. Zatrjuje se, da je največ grof Thun kriv, da se izjemno stanje ne odpravi. On se ne upa vladati z navadnimi zakoni. To je pa pač nekako znamenje nezmožnosti in čuditi se moramo, da Badeni ne spozna, da Thun nima vseh potrebnih sposobnostij za to mesto in ne poišče koga, ki bi si upal tudi brez izjemnega stanja vladati. Sploh je pa to izjemno stanje v prid le plemenitašem, ki se boje vsacega svobodnega gibanja.

Armensko vprašanje. Turčija je v armenском vprašanju že nekaj prijenjala. Dovolila je, da bodo veleposlaniki smeli neposredno občevati s kontrolno komisijo. Pa tudi nekaj drugih reform je obljubila. O tem še sedaj neče nič slišati, da bi se za Armenijo imenoval krščanski generalni guverner in pa da bi vstopili zastopniki tujih vlastej

„No, dobra je bila,“ reče Vanka. „Jaz sem nekoc ozbel v prste, ko sem šel v solo. Koliko je imela takrat z menoj opraviti! To mi jih je drgnila in mazala s salom. Povela me je v svojo sobo, posadila na klop, dala čaja . . .“

„Da, dobra je bila,“ pritrdi Aleška. „Kako prijazno je govorila. Pomeniš?“

„Čuj! Nekdo gre!“ seže v besedo Vanka. „Morda se je odvezal kak konj, gre . . . Ne, gre.“

Topot se je čul vedno bliže in končno osvetil je plamen gromade konja in na njem sedečega moža v raztrganem odpetem polukožuhu.

„Vanka! Si ti? O, prijatelj!“ zaupije prišedši, in leze s konja.

„E! Ded Sidor!“ odzove se Vanka. Aleška se malo dvigne.

„Zdravo, mladenič!“ nadaljuje kriče Sidor. „Kdo pa je s teboj?“ in pripogne se, ter jame ogledovati obličeje Aleške. — „Aleška! Kubiškin! Si ti, dečko? Zdravo, zdravo! Sta vidva sama? No bom pa jaz nočeval z vama, — bo veselje.“

Sidor potegne plahto s konja, ga odžene, nadene mu okove in se povrne k ognju.

„No kaj je? Kako? Krompirček?“ vprašuje, poklekujé pred ognjem nasproti Vanki.

v kontrolno komisijo. Da se pa kristijani imenujejo za uradnike, proti temu se pa turška vlada v Carigradu več ne upira. Francoški in ruski veleposlanik sta odgovorila Turkana-paši, ki jima je sporočil odgovor turške vlade, da ga sporočita svojim vladam. Angleški veleposlanik je pa odgovoril, da on odgovora ne vzprejme, ker je že prepozno. Turška vlada naj se obrne neposredno v London. Vidi se, da se v Carigradu le začenjajo malo batiti. Spreva so pač misili, da se velevlasti Anglija, Francija in Rusija le šalijo, a sedaj vidijo, da je stvar tako resna in da ni izključeno, da bi govorili topovi, ko bi se v Turčiji le ustavljal.

Pastirski list belgijskih škofov. Belgijski škofovi so izdali pastirski list proti krščanskim socijalistom. V tem pastirskem listu opominjajo katoličane k jedinstvu in obsojajo krščanske socijaliste, ki nečejo poslušati škofov. V tem pismu imenujejo belgijski škofovi socijalizem zaledo satanovo. V njem se naglaša, da papež ni misil na Belgijo, ko je izdal svojo encikliko *Rerum novarum*, kajti v Belgiji postavljajo mnogo stori za delavce. Ta pastirski list je budo zadel krščansko socijalno stranko, katere vodje so bili jedino mladi duhovniki. Svede najlepše je pa še to, da bodo ljudje, ki so sedaj bili pri krščansko-socijalni stranki, večinoma prestopili k socijalnim demokratom, ko bodo videli, kako so jih zapustili krščansko-socijalni voditelji. Krščansko-socijalna stranka je delo klerikalizma, ki se je poslužil socijalizma proti radikalcem, a sedaj pa ta socijalizem postaja nevaren katoliški stranki. Prav lahko učakamo še kaj tacega v Avstriji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. septembra.

— (O potovanji Slovencev) v zlato Prago, o njih prihodu in vzprejemu prinašajo češki listi, danes semkaj došli, obširna poročila, ki pričajo, kakšno bratovsko navdušenje so našli povsod naši izletniki. Po določenem programu si danes ogledujejo Prago; ob 11. uri jih je v mestni zbornici vzprejel župan; popoludne pohodijo Hradčane; zvečer pa bodo njim v čast v narodnem gledališči Smetanova opera „Dalibor“. Naše uredništvo ima mej izletniki posebnega izvestitelja, kateri nam pošlje izvirno poročilo.

— („Narodni dom“ v Ljubljani.) Oder okolo „Narodnega doma“ se je zadnje dni odstranil in upravo veličastno prezentuje se sedaj poslopje, kjer bodo v prihodnje imelo središče vse narodno življenje v Ljubljani. Krasna glavna fasada nasproti Tivolskem drevoredu, bogato in ukusno dekorirana po firmi Haselsteiner, vzbuja občeno pozornost in brez dvoma bodo to — kakor priznavajo strokovnjaki — najlepše poslopje našega mesta. Jako lepa, če tudi ne tako bogata, bodo tudi fasada ob Tržaški cesti. Tudi v notranjem dela lepo napredujejo, ali pri ogromnem obsegu in solidnosti, ki se zahteva v vsaki posamezni stroki, vendar ne bode mogoče, da bi se poslopje še letošnjo jesen moglo izročiti svojemu namenu. Le v prvem nadstropju ob Tržaški cesti, kjer bo čitalnica imela svoje prostore, pospešilo se bodo delo tako, da se bo čitalnica vsaj

Sidor je bil možak štiridesetih let, srednje rasti, slaboten. V Razgudinu je slul za slabega moža. Za gospodarstvo se je menil malo, delal je leno, sedel največ v gostilni, kamor je vlekel vsako kopejko, katero se mu je posrečilo dobiti skrivaj od žene. On bi bil davno vse zapil, da ni žena delala neutrudno in skrbela z dvema hčerkama vred.

„Prav sedaj sem bil v družbi Golovanovih,“ izpregovori Sidor bašoč pipo s tobakom, katero je naredil sam iz palice brez vsake oprave, — „to je družba! Tam stoji steklenica žganja, kupili so koštruna, ga hladili . . . Zadnjo četrt džali so že kuhat . . . Razsekali so v kosove . . . Dobro bodo večerjali . . . To je živenje! . . .“

„E, vraga!“ reče Vanka.

Sidor položi žarek v pipi, vzdigne glavo in jame vleči, pokaje glasno z ustnicami.

„Koštrun . . . masten . . .“ nadaljuje v presledkih. — „Sala — no . . . Dva rublja so dali . . . Kaj jim je to? . . . Družba . . . ljudi mnogo . . . Ti pa ne kupiš, ker ni denarja . . .“

Sidor pomolči.

„A dobrí bi bili sedaj koštrunčki . . . E, vraga! In res . . . Kako bi jih bilo pač dobiti! . . . Mastno koštrunovo meso, dečko, vse zalito s salom . . . Za Boga!“

do 1. novembra lahko presežla v „Narodni dom“. Slikarska dela v čitalničnih prostorih pravzel je slikarski mojster Star. Kamnoščka dela so v celem poslopju dovršena, večjim delom tudi stukatura. Dekorativna dela v dvorani bodo seveda potrebovala delj časa, ali upanje je opravičeno, da se bodo rasne veselice že v prihodnjem predpusta lahko vrstile v dvorani „Narodnega doma“.

— (Kolesarska dirka iz Celja v Ljubljano.) K prvi distančni dirki „zvez slovenskih kolesarjev“ iz Celja v Ljubljano (73 km), ki se bodo vršila v nedeljo dne 15. t. m., javilo se je doslej 12 dirkačev od celjskega in ljubljanskega kluba. Start dirke bodo ob 6. uri zjutraj v Celju in je torej pričakovati prvodošleca prilično ob 9. uri zjutraj v Ljubljani na cilju pri mitnici pred cerkvijo sv. Krištofa. Popoludne napravijo potem kolesarji vklipni izlet v Škofljico, kamor so vsi prijatelji športa uljudno vabljeni. Pri dirki sami pričakovati je z ozirom na udeležbo najboljših slovenskih kolesarjev interesantne borbe in lep izid.

— (Vojaški transporti.) Včeraj je bilo vedenjakovo živahno na južnem kolodvoru. Vlak za vlakom je privajal od manevrov vrtačajoče se vojake, ki so se po kratkem odmoru zopet odpeljali naprej. Kolodvorska restavracija je priredila v najlepšem redu opoludansko menažo za kakih 4000 mož in vrhu tega še zajutrek in večerjo za ostale vojake, ki so dohajali. Na kolodvoru so bili navzoči tu bivajoči štabni in višji častniki. Rezervisti in na dopust odhajajoči vojaki 17. pešpolka in 7. lovškega batalijona so odkorakali v vojašnice, odkoder so se izpustili domu, ko so odložili orožje in vojaško obleko. Zaradi neugodnega vremena ni bilo nameravanega koncerta na kolodvorskem vrtu.

— (Potres.) Danes zjutraj ob 5. uri je bil rahel, valovit potres, ki je trajal kake 3 sekunde in se je čulo tudi podzemsko bobnenje.

— (Ubegli prisiljenec.) Včeraj ob 7. uri zvečer ušel je skozi okno delarne v prisilni delavnični prisiljenec Mih. Fonda iz Trsta. Ko je prišel na prosto, obrnil se je naglo proti Ljubljanicu in jo hitro pregazil, ker je še vedno jako plitva. Vojak-stržnik zapazil ga je takoj, ko je tekel v vodo; ker se pa na njegov opomin ni hotel vrniti, ustrelil je jedenkrat za njim. Vojak ga ni zadel. Najbrže izginil je prisiljenec v temni noči proti Udmatu.

— (Predrzna tatvina) izvršila se je, kakor smo že včeraj poročali, na južnem kolodvoru. Poleg carinskega urada tvrdki Krisper pri belem dnevu ukradeni zabol je imel znamko „1206 F. J.“ V zabolju so bila razpeljana, obšita z višnjevim in rudečim plišem, vredna okolo 180 goldinarjev. Kakor se je dognalo, odnesla sta zabol dva okolo 20 let stara dečka delavskega stanu, katerima je policija že na sledu.

— (Dež.) Tudi danes smo imeli deževen dan. Po noči je gromelo in bliskalo se, in je prav krepko deževalo, da se je zemlja do dobrega napojila. Nadejati se je torej, da se polja še opomorejo in da izginejo nasledki dolge suše.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 1. do 7. septembra kaže, da je bilo novo-

Sidor umolknje in leže na stran, podprši si glavo z roko. Gleda v ogenj in pljuje zopet in zopet.

Domišljija jame sedaj slikati vsem gromado, okolu nje mladenči, steklenica, stoeča v sredi mej njimi in večji kotel s kadečo se vročo koštrunovino.

„Dobro, vraga,“ zarujove Sidor. „Da bi vsaj kokoškuhal sedaj . . . Pa ta — krompir . . . Predelec je, sicer bi šel in ukradel babi kokoš.“

Pred očmi Aleške miglja še vedno: tu koštrunova, narezana v kosove, tu oskubena bela kokoš, ležeča v kotlu. Voda pa vre in se peni, on, Aleška, pa soli in obrača kokoš.

„Vesta, prijatelja, jaz sem se nečesa domislil!“ — vdigne se Sidor. — „Vidva pač nimata denarja?“

„Ne,“ odgovori Vanka.

„Sel sem od Golovanovskega ognja mimo košare*) Senke Čečirina. Ovce so same, prav same. Golovanovi so kupili koštruna pri Senki, in tako je on z njimi tam. Tudi psi so tam do poslednjega, ovce pa so same . . . Vesta kaj: tu se gre naravnost tje in si izbere poljubno koštruna . . . Tu ni maš z nikomur nič . . .“

*) Ograjen prostor za nočevanje ovac.
(Dalej prih.)

rojencev 12 (= 19.76 %), umrlih 21 (= 34.32 %), mej njimi so umrli za jetko 4, za želodčnim katom 5, vsled mrtvoda 1, vsled starostne slabosti 2, vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 7. Mej umrlih je bilo tujcev 5 (= 23.8 %), iz zavoda 7 (= 33.3 %). Za infekcijoznimi boleznimi so obolele: za ošpicami 1, za tifuzom 1, za vratico 3 osebe.

— (Iz pred sodišča.) Piše se nam iz Vipave dne 12. t. m.: Danes je bil pri tukajnjem okrajnem sodišču obsojen ljubljanski avokat g. dr. Ivan Šušteršič zaradi razširjanja časti na 15 gld. de narne kazni, ker je psoval obtožitelja z „barabo“. Sodnikom je bil delegiran postojanski adjunkt gosp. Mulley, obtožitelja je zastopal dr. Luzatto iz Gorice, obtoženca pa g. dr. Deu iz Postojine.

— (Zaveza slovenskih učiteljskih društev.) Novi odbor se je na VII. shodu v Novem mestu stavljal tako: gg. Luka Jelenec, nadučitelj v St. Juriji pri Kranji, predsednik; ravnatelj Ivan Lapajne I. namestnik; Armin Gradišnik, II. namestnik; Ivan Šega, I. in Ljudevit Stiasny, učitelj v Radovljici, II. tajnik; Franc Luznar, učitelj v Primskovem, blagajnik; M. J. Nerat, urednik. Odborniki pa in sicer za Kranjsko: Ivan Bezljaj in Jakob Dimnik; za Primorsko: Kristislav Bogatec, Maté Kante in Ignacij Križman ml.; in za Štajersko: Franc Kocbek, Anton Petriček in Anton Porekar.

— (Iz Borovnice) se nam poroča: Dne 8. t. m. obhajal je tukajnji jako priljubljen nadučitelj gosp. Fran Ppter dvajsetletnico svojega bivanja in uspešnega delovanja v Borovnici na slovenskem način, kakor so to že zeli njegovi prijatelji in čestilci. Govorov, petja in izborne zabave ni treba še posebej omenjati, le toliko budi povedano, da se je vesela družba razšla pozno v noč žeče jubilantu, da bi ga Bog zdravega in čvrstega še mnogo let ohranil mej nami!

— (Nemški „Schulverein“ in Südmark) Namen teh dveh društev je blizu jednak, obe imata namen, potujčiti naše slovenske pokrajine. Prvi vabi slovenske otroke v svoje šole, da jih ponemči. Šole nemškega „Schulvereina“ nimajo namena, nemškemu narodu ohranjavati nemških otrok, kajti v Avstriji že oblastva hitro poskrbe, da Nemci niso brez šole. Saj smo videli v Ljubljani, kako odločno je vlada zahtevala osnovo nemških šol in kako skrbi, da se te nemške šole še čez potrebo razširjajo. To društvo pa po svojih šolah nastavlja učitelje, ki gotovo niso sposobni za odgojo mladine v zmislu, v katerem jo zahteva zakon. „Schulverein“ deluje vsekakor z uspehom in to ne le na Štajerskem, temveč celo na Kranjskem. Nežno deco vabi v svoja otroška zabavišča, da se ondu potujčijo. Pomagajo mu pa pri tem mnogi nemški delodajalci, ki silijo svoje slovenske delavce, da pošiljajo otroke v nemške šole. „Südmark“ sicer ne deluje s posebnim uspehom, a namera tega društva je pa še bolj pogubljiva. Pognati namerava naše kmete od svojih domov, da potem nanje posadi Nemce in renegate. Da tega peklenškega namena društvo ne doseže, je krivo le to, ker nima dovolj denarja. Slovenci pa pač ne smemo biti preveč ozirni v boju proti takim nasprotnikom. Najprvo naj bi bilo, da slovensko občinstvo izve imena članov teh društev, posebno obrtnikov in trgovcev, na Slovenskem. Imena teh članov naj bi se tiskala in dala rodoljubom na razpolago. Ti bi pa potem naznali njih imena občinstvu. Prebivalstvo bode že samo vedelo, če je umestno podpirati take nasprotnike Slovencev. Ta bojkot, kjer bi se nikdo ne silil, da naj tu ali tam ne kupuje, temveč bi se le narodu pokazali člani nasprotnih mu društev, je postavno povse dovoljen; ravno tako kot je dovoljeno dunajskim protisemitskim listom priporočati dan za dnevom občinstvu, da naj kupuje le pri kristijanh. Če se Slovenci začnemo ravnati po geslu: „Svoji k svojim!“, bodo kmalu spoznali člani „Südmark“ in „Schulvereina“, da je proti njih lastnim interesom, če rujejo proti narodnim interesom njih kupovalcev. Od samih Nemcov bi južnoštajerski trgovci in obrtniki ne mogli dolgo izhajati, vsi bi prišli na boben. Južnoštajerski Nemci so napeli vse sile, da bi preprečili osnovo dvojezične gimnazije v Celju in njih časopisi tako surovo pišejo o Slovencih, da bi jedva kje drugje v vseh petih delih sveta našli kaj tako surovega, na vse načine nas ponizujejo in grde in zatorej bi mi bili pač le nespametni, ko bi jih še s slovenskim denarjem podpirali.

— (Šolstvo.) Dne 26. septembra t. l. ob 3. uri popoldne ima odbor društva učiteljev in šolskih prijateljev logaškega okraja na Rakeku sejo, h kateri so razven gg. odbornikov vabljeni tudi ostali gg. udje. Za odbor: Josip Bénešek, predsednik.

— (Utonil) je minuli teden v Savi 15letni posestnik sin Jožef Zupančič iz Brega v litijskem okraju. Izvlekli so ga čez pol ure mrtvega iz vode.

— (Zdravstveno stanje.) V Škofji Loki je škrilica ponehala in je samo še 6 otrok bolnih, razširila se je pa bolezen po okolici, ker spada k mestni občini 18 vasi, ki so deloma precej oddaljene in je torej teško jih nadzorovati. Bolezen je precej huda in napada tudi odrašcene. Od početka meseca julija so zbolele v 13 vasil in v mestu samem 104 osebe, izmej katerih jih je ozdravelo 64, umrlo

pa 36, bolnih je torej še 36 oseb, mej njimi 5 odraščenih. Občinskemu uradu se je naročilo, da ukrene vse, kar je potrebno v zdravstveno-policijskem osiru.

— Legar se je začel razširjati v Zagorcu precej hudo; zbolelo je v poslednjem času 15 oseb; v drugih vasil črnomaljskega okraja pa bolezen po nehuje. Izmej dozdaj zbolelih 46 oseb sta umrli samo 2, bolnih je pa še 6 oseb.

— (Nemško-narodni sodni pristav.) Nemški časopisi kako pridno zabavljajo čez občinski zastop v Vuženicah, ki se je predbrnil delovati na to, da bi sodnega pristava dr. Glasa prestavili od marenberškega sodišča, ker ni več slovenščine. „Tagespost“ celo upa trditi, da je dr. Glas več popolnoma slovenščini, a kdor je pa le kdaj imel z njim kaj opraviti, se je lahko prepričal, da dr. Glas ne zna toliko tega jezika, da bi mogel občevati s slovenskimi strankami. Nemško-liberalni in nemško-narodni l. sti že vedo, zakaj se potegujejo zanj. On je goreč nemško-narodni agitator in je to že pokazal, ko je bil v Celju. Njegovo vedenje je že bilo predmet jedni interpelaciji v državnem zboru. Odkar je on prišel v Marenberg, so vedno demonstracije proti Slovencem in pri vseh tacih demonstracijah in nemško-narodnih slavnostih ima dr. Glas prvo besedo. To se je videlo pri slavnosti nemških turnarjev v Marenbergu, pri glavnem zboru Südmarka in pri osnovi Südmarkine podružnice v Vojniku itd. Naravno je, da slovensko prebivalstvo vanj nima nobenega zaupanja. Vse se poprašuje, kako sme iz davkov, ki jih plačujemo tudi Slovenci, plačan uradnik, tako žaljivo postopati proti večini prebivalstva marenberškega okraja, in če morda za dr. Glasa ne velja Kielmanseggov ukaz, s katerim se prepredujejo agitacije uradnikom.

— (Deželni predsednik koroški) baron Schmidt-Zabíerow se je po večtedenskem dopustu zopet povrnil na svoje mesto in prevzel vlado.

— (Ob Vrbskem jezeru) poleg Celovca je bilo letosne poletje izredno mnogo tujcev. Njih število se je cenilo do početka tekočega meseca nad 5000 oseb.

— (Tržaška skladnička) se prav ugodno razvijajo. Koncem meseca avgusta je bilo v njih trikrat toliko blaga nego ob istem času lanskoga leta. Vsi prostori so polni, kar je najbolj vidno iz tega, da se je moralno število hangarjev pomnožiti za dva. Podprtavljenje skladničkih ni nikakor neugodno uplivalo na vrednost zasobnih skladničkih, nasprotno so se najemnine za poslednje še povišale. Že danes je torej jasno, da je razvoju tržaške trgovine le na korist, da je država vzela v svoje oskrbovanje skladnička.

— (Hrvatsko gledališče) Mej gosti, ki bodo nastopili tekmo bodoče sezone v novem gledališču v Zagrebu, imenujejo hrvatski listi tudi gospodinčno Slavčevo o slovenskega gledališča.

— (Prva slovenska šola v Ameriki.) V Jolietu v Ameriki zidajo novo šolo, ki se otvoriti dne 1. oktobra. V tej šoli bodeta slovenski poučevali dve šolski sestri.

— (Razpisane službe.) Na jednorazrednici v Dolah mesto učitelja in voditelja z letno plačo 450 gld., funkcijsko priklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 1. oktobra okr. šolskemu svetu v Litiji. — Na trorazrednici v Leskovcu učno mesto za novi paralelni razred, začasno, in na trorazrednici v Veliki dolini tretje učno mesto z letno plačo 450 gld. Prošnje za obe službi do dne 1. oktobra okr. šolskemu svetu v Krškem.

— (Dnevni dohodki evropskih vladarjev.) Kakor je izračunil angleški list „Society“, imajo evropski vladarji nastopne dnevne dohodke: Ruski car 120.000 mark, sultán 80.000, avstroogerski vladar 50.000, italijanski kralj 32.000, istotoliko angleška kraljica, nemški cesar 40.000, belgijski kralj 8000 mark. Predsednik francoske republike ima dnevni dohodek 3000 mark in predsednik združenih držav 700 mark.

— (Spominska plošča Boženi Němcovi.) V Domažlicah na Českem se je v nedeljo slovensko odkrila spominska plošča na hiši, v kateri je več let živel češka pisateljica Božena Němcová. V predvečer je bila slavnostna akademija v Mestanski besedi, ki je bila tako dobro obiskana. Pri slavnostnem odkritju plošče je govoril uradnik „Osve“ Václav Vlček in je pelo domače pevsko društvo. Na hiši se je položilo okoli plošče mnogo krasnih vencev. Slavnostnega banketa se je udeležilo nad 100 oseb.

— (Rojstvena hiša Pflegerja-Moravskega zgorela.) Vas Karasein blizu Bistrice na Moravskem, ki stoji kakih 40 hiš, je popolnoma pogorelo minulo soboto. Ostala je samo jedna hiša. Zgorela je tudi rojstvena hiša češkega pisatelja Gustava Pflegerja-Moravskega, na kateri je bila spominska plošča. Zgorela sta tudi dva človeka. Škoda je tako velika.

— (Zamenjana mrtveca.) V Meranu je umrl nedavno rusk general, katerega truplo se je prepeljalo preko Elbinga v Rigo. Ob istem času je umrla v Meranu tudi soproga nekega berolinskega bogatina in bi se truplo moralno prevesti v Berolin. Ko so v Berolinu sorodniki dali odpreti krsto, da še jedenkrat vidijo pokojno, bili so silno iznenadjeni, v krsti je namreč ležal ruski general in polni uniformi. Bržkone sta se krsti pri prevažanju zamenili. So li bogatinovo soprogo pokopali z vojaškim konduktom, ni znano.

* (Eichinger — črkostavec.) Morilec odvetnika dr. Rothzegla, Gustav Eichinger, ki je zdaj v kaznilnici v Steinu, se uči za črkostavca in se je v tej stroki že precej izuril.

* (Kmet milijonar.) Nedavno je umrl v Veliki Kikindi neki Gavro Budisín, ki je vse svoje življenje se nosil kot prost seljak in živel jako skromno. Pridobil si je z delom in pridnostjo premoženje, ki se ceni na jeden milijon goldinarjev.

* (Potres v Turčiji.) Dne 4. septembra je bil okoli 8. ure zvečer v Janini, glavnem mestu vilajeta janinskega močen podzemski sunek, ki se je nekoliko rahleje čutil tudi v Margariti.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslat: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod M. Arko v Hraščah pri Postojini 3 krone, na brane v veseli družbi na Repnemtabru na Krasu. Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzojavke.

Praga 13. septembra. Pri včerajnjem banketu so še govorili Šubert, dr. Scheiner, Trstenjak, Dekert, Koblar, Lego, Hubad, Pitrle, dr. Ryba, Bučar in Križ. Vladalo je veliko veselje in navdušenje. Naglašala se je vzajemnost in bratstvo med Čehi in Slovenci in pa napredek obeh narodov. Zvečer je bila slavnostna predstava v češkem gledališču. Slovenci bili so tudi tukaj pozdravljeni z navdušenimi „na zdar“-klici. Pel se je „Dálbor“. G. Landovska je deklamovala pesem Slovencem v pozdrav. Potem se je predstavljala živa podoba: „Čehija vabi Slovane k sebi.“ Danes sta v mestni dvorani pozdravila Slovence podžupana Podlipny in Klosen in jih slavno pogostila. Povsed Čehi navdušeno pozdravljajo Slovence in vidno je prisrčno prijateljstvo, ki veže ta dva naroda.

Dunaj 13. septembra. Baden je prišel danes zjutraj na Dunaj. Obiskal je grofa Wessersheimba in Kielmansegga. Sedaj je zbrano načelstvo zjednjene levice. Do polu treh Badenija cesar ni vzprejet. Poprej se bode Badeni posvetovali z vodjami klubov.

Dunaj 13. septembra. Poljake je tako neprijetno dirnila novica, da se opusti ministerstvo za Galicijo in nočjo tegu prav verjeti. Poljaki odločno žele, da se to ministerstvo ohrami.

Dunaj 13. septembra. Cesar se je povrnih ob 10. uri iz Stettina, kjer se je bil pri pruskih vojaških vajah sešel z nemškim cesarjem.

Dunaj 13. septembra. Državni poslanec Cienki je odložil svoj mandat. Bil je naslednik poslanca Vojteha Dzieduszyckega.

Dunaj 13. septembra. Poslanec Schneider je naznani na shodu volilcem, da je bil potovan v Prago, da bi pridobil češke vodje, da bi dunajske Čehi pregovorili, glasovati za protisemite. Vse njegovo prizadevanje je pa bilo zastonj.

Praga 13. septembra. Grof Baden je včeraj ogledal v spremstvu grofa Thuna, viteza Bilinskega in grofa Ledeburja narodopisno razstavo in se o njej izrekel, da je jako sijajna.

Praga 13. septembra. Grof Thun prišel je v Prago tudi zaradi tega, da se za bodoče deželnozborske volitve sklene kompromis med konservativnimi in ustavovernimi veleposestniki. Grof Thun se odločno poganja za tak kompromis. — Ko je bil Baden zadnji pot na Dunaju, je bil napravil izlet na graščino Přešorn k grofu Ledeburu in ga nagovarjal, da prevzame poljedelsko ministerstvo. Ledebur je poljedelsko ministerstvo vzprejet.

Sofija 13. septembra. Metropolit Klemen je včeraj obiskal Cankova. Temu obisku se pripisuje velika važnost, ker metropolit deluje na to, da se premeni § 38. bolgarske ustave.

Narodno-gospodarske stvari.

— Dajatev kuhinjske posodje in bolničnih potrebščin. V namen zagotovitve kuhinjskega posodja in bolničnih potrebščin za vojaške zdravstvene zavode v okolici c. kr. 3. voja in sicer za garnizijsko bolnico št. 7 v Gradci, 8 v Ljubljani, 9 v Trstu, za bolnice v Gorici, Celovci, Mariboru in Ptiju, potem v Celji, Trbižu in Beljaku, se vrati dne 8. oktobra 1895 pri garnizijski bolnici v Gradcu ponudbena obravnavna. Razglas obvezajoč sezame predmetov, pogoje in ponudbeni formulari se lahko vpogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbrane v Ljubljani.

Tujiči.

12. septembra.

Pri Lloydu: Sartory, Slokar, Mondschein iz Grada; — Schleinger, Kuhn z Dunaja; — Kliman iz Celovca; — Štefan, Kastav, Kavčič iz Lince; — Vartol iz Vel. Gabra. Pri austrijskem cesarju: Grabenstein iz St. Mihaela; — Zettler iz Grada; — Markun iz Trsta; — Lovšin iz Rijenice; — Uramsor iz Zagreba. Pri južnem kolodvoru: Petrič iz Novega mesta; Tolazzi iz Blede; — Bicich iz Trsta.

Umrli so v Ljubljani:

10. septembra: Henrik Kikel, figurantov sin, 2 meseca, Cesaria Jožeta trg v baraki. — Marija Avbelj, delavčica hči, 7 mesecov, Dunajska cesta št. 41.

Meteorologično poročilo.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
12.	9. zvečer	738.4	13.6°C	sl. vzhod	deževno	
13.	7. zjutraj 2. popol.	736.4 736.4	12.8°C 15.8°C	sl. svzh. sl. jvzh.	oblačno oblačno	41.5

Srednja včerajšnja temperatura 15.8°, za 0.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 13. septembra 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	20	"
Avtrijska zlata renta	122	"	—	"
Avtrijska kronska renta 4%	101	"	25	"
Ogrska zlata renta 4%	122	"	05	"
Ogrska kronska renta 4%	99	"	60	"
Avtro-ogrške bančne delnice	1064	"	—	"
Kreditne delnice	405	"	—	"
London vista	120	"	50	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	97	"
20 mark	11	"	79	"
20 frankov	9	"	57	"
Italijanski bankovci	45	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	69	"

Obzidana baraka

za kupljanje z različnim blagom zelo pripravna, na lepem prostoru, se prodaja po nizki cenai. (1201—1)

Kje? pové upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

V najem se oddá takoj

Virantova gostilna v Črnomlju

obsegajoča 3 sobe z vso hišno opravo, kuhinjo, kleti, vrt s kegljičjem, ledeneico in hlevy. Pogoji ugodni. Ponudbe takoj pod naslovom: Virant v Črnomlju.

Trgovski pomočnik

z dobrimi spričevali, želi vstopiti v prodajalnico z mešanim blagom budi si v mestu ali na deželi.

Naslov pové iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“. (1198—1)

Išče se spretan

uradnik

za odvetniško pisarno na Spodnjem Štajerskem. (1159—3)

Več se poizvá pri uredništvu „Slov. Naroda“.

Št. 412.

Razpis učiteljske službe.

Na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani je stalno popolniti novo-ustanovljeno deveto učno mesto s službenimi prejemki III. plačilne vrste. Prosilci za to službo naj vloži svoje prošnje do 25. t. m. uradnim potom pri podpisanim šolskim oblastvu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

10. dan septembra 1895.

Predsednik: Grasselli m. p.

(1200)

Učne knjige
za gimnazije, meščanske in ljudske šole
kakor tudi vse druge
pisalne in risalne šolske potrebščine
prodaja

A. Zagorjan

v „Zvezdi“ („Slovenske Matice“ hiša).

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Dobro ohranjen harmononij
prodaja se tako pod ugodnimi pogoji.

Kje? pové upravnštvo „Slov. Naroda“. (1157—4)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)

(1196—1)